

**CBS De Trieme
Sintjohannesga**

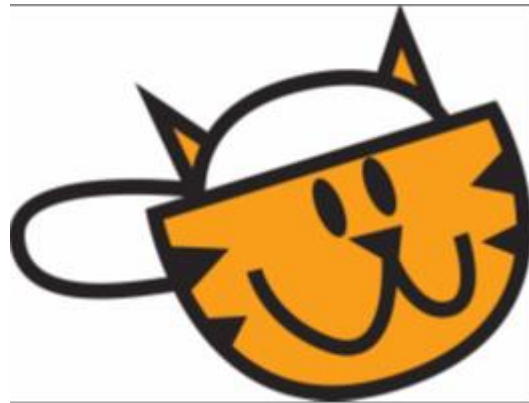

Voorwoord

Hier ben ik
Het is goed dat ik er ben
Er zijn mensen die van mij houden
Niet iedereen vindt mij aardig
Dat hoort zo
Ik luister wel naar kritiek

Ik zeg wat ik voel en wat ik denk
Doet iemand vervelend tegen mij
Dan haal ik mijn schouders op
Doet iemand rot
Dan doe ik niet mee
Ik gedraag me als een kanjer
Want ik ben een kanjer

(Diploma Kanjertraining)

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Algemene informatie	5
1.1 Plagen of pesten	5
1.2 Pesten	5
1.3 Kenmerken van pestgedrag	5
1.4 Signalen die kunnen duiden op pesten	6
2. Wat doen wij op De Trieme?	7
2.1 De Kanjerafspraken	7
2.2 Klimaat op De Trieme	8
2.3 Preventie	9
2.4 Pest coordinator	10
2.5 Leerkrachten	10
2.6 Aanpak	10
2.7 Kanjer volg- en adviessysteem	11
2.7.1 Leerling-vragenlijst	11
2.7.2 Docentvragenlijst	11
2.7.3 Sociogram, pedagogische informatieve en opvoedtips	12
2.8 Ouders	12
2.9 Leerlingen	14
2.10 Grensstellend	16
3. Regels en afspraken	
3.1 De Kanjerregels	
3.2 De afsprakenposters	

Bijlage1 Drieklapfolder Kanjertraining

Bijlage 2 Protocol schorsing en verwijdering CBO-Meilan

Inleiding

Visie

Openheid & respect

Kinderen krijgen op De Trieme de kans om zich te ontwikkelen tot volwaardige en weerbare mensen in onze multiculturele samenleving. Daarin is een belangrijke rol weggelegd voor respect voor ieders mening en geloofsovertuiging, voor afkomst, naastenliefde en verdraagzaamheid. Als Christelijke basisschool willen we deze waarden aan onze kinderen overbrengen en daarmee een sfeer scheppen waarin iedereen zich veilig, gestimuleerd en gewaardeerd voelt. Ouders en school werken voortdurend samen om een gezonde ontwikkeling en het leren van kinderen te ondersteunen. School is hierbij een belangrijke ontmoetingsplaats, laagdrempelig, waarbij we een open communicatie nastreven.

De Trieme bevordert het sociaal emotioneel leren van de leerlingen door de Kanjertraining in te zetten. Het doel van de Kanjertraining is het stimuleren van betrouwbaar, constructief en authentiek gedrag: Kanjergedrag. Om dit te bereiken richt de training zich op een drietal voorwaardelijke doelen. De eerste is het vergroten van moreel besef over welk gedrag prettig is voor jezelf en de ander. De tweede is het bewust maken van de intrinsieke motivatie om dit gedrag te willen vertonen. De derde is het vergroten van verantwoordelijkheidsbesef voor het daadwerkelijk vertonen van dit gedrag. Een Kanjertraining in het onderwijs leidt tot een veiligere sfeer in de klas, een verbetering van de onderlinge relaties en het zich competentier voelen van de leerkracht en de leerlingen.

1. Algemene informatie over pesten

1.1 Plagen of pesten?

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Een definitie van pesten op school luidt als volgt: **‘pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen’**. Bij plagen is sprake van incidenten. Er is geen slachtoffer en dader; beide partijen zijn even sterk.

Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de leerlingen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is deze:

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de leerlingen onderling. De leerkracht moet hierover geïnformeerd worden door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om tips te krijgen over hetgeen zich kennelijk afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. Een belangrijke stelregel is dat leerlingen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht.

1.2 Pesten

5

Pesten kent vele vormen zoals:

Verbaal: voortdurend plagen, kleineren, uitschelden, uitlachen, roddelen.

Lichamelijk: knijpen, laten struikelen, duwen, vechten.

Gebaren: dreigende gezichtsuitdrukkingen of gebaren.

Afpersing: eisen dat geld, de middagboterham of schoolwerk wordt afgegeven.

Buitensluiten: niet mee mogen doen, bij activiteiten steeds worden buitengesloten.

Geniepigheiden: tas afpakken, dingen laten verdwijnen.

Telefonisch of mailen: pesterijen via de telefoon of internet (e-mail, chatten).

1.3 Kenmerken van pestgedrag

De volgende kenmerken kunnen duiden op pestgedrag:

Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen

Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot

Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven

Briefjes doorgeven

Beledigen

Opmerkingen maken over kleding

Isoleren

Buiten school opwachten, slaan of schoppen

Op weg naar huis achterna rijden
Naar het huis van het slachtoffer gaan
Bezittingen afpakken
Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
Lichamelijke klachten
Belachelijk maken
Uitlachen

1.4 Signalen die kunnen duiden op pesten

De onderstaande signalen kunnen duiden op pesten:

Vaak alleen staan in de pauze.
Tijdens de pauze bij de pleinwacht gaan staan.
Een spel is 'toevallig' steeds net begonnen als hij of zij erbij komt.
Vaak alleen met jongere leerlingen spelen.
Niet naar buiten willen op school.
Zuchten, piepen en steunen van andere leerlingen als de betreffende leerling een idee oppert dat wel geaccepteerd zou worden als een andere leerling dat idee aangedragen zou hebben.
Veel geroddel in de groep.
Als andere leerlingen zich negatief uitlaten over familieleden van de leerling.
Andere leerlingen vinden alles stom van de betreffende leerling (kleding, haardracht, keuze van de rugzak, enz.)
Andere leerlingen reageren negatiever op een fout van de leerling dan dat ze dat doen bij hun andere klasgenoten.
De leerling wil niet meer naar school of geeft aan zich ziek te voelen.
De leerling wil bepaalde kleren niet meer aan hebben naar school.
De leerling is gauw boos of prikkelbaar.
De leerling wil niet meer buiten spelen en sluit zich op in huis.
De leerling wordt niet meer uitgenodigd op feestjes van klasgenoten.

2. Wat doen wij op De Trieme?

2.1 De Kanjerafspraken

Pesten wordt gezien als een groepsproces, waarbij een pester het initiatief neemt om anderen te pesten, maar assistenten vaak actief meepesten en versterkers de pester aanmoedigen. Slachtoffers staan er vaak alleen voor, tenzij er verdedigers zijn die voor hen opkomen en het pesten proberen te stoppen. Veel leerlingen blijven echter buitenstaander, zij weten van het pesten maar grijpen niet in, bijvoorbeeld omdat ze bang zijn een volgend slachtoffer te worden. Inzicht in het sociale netwerk van een klas maakt duidelijk hoe dit groepsproces werkt. In de Kanjertraining wordt hiervoor gebruik gemaakt van vier gedragstypes:

1. De Kanjer (witte pet): In een groep worden deze leerlingen gerespecteerd door de meeste groepsleden. Ze worden niet gedomineerd of gekleineerd door de externaliseerders. Ze laten zich

niet uitdagen, opjutten of op de kast jagen. Doet zich een conflict voor, dan reageren deze leerlingen oplossingsgericht. Kenmerkend is dat zij zichzelf en de ander recht willen doen. De Kanjer denkt goed over anderen en zichzelf en durft zijn mening op een respectvolle manier te geven. Zij laten hulpvaardig sociaal gedrag zien en onthouden zich van pesterijen, roddel en achterklap.

Het zijn leerlingen die worden gezien als betrouwbaar. Zij streven geen macht, eer en status na. Hun positieve invloed is groot. De werkelijke macht, eer en status blijkt bij deze groepsleden te liggen.

2. De Vlerk (zwarte pet): In een groep hebben deze leerlingen de neiging anderen te overheersen.

Dit kan uitmonden in de baas spelen, pesten, schoppen, slaan, het vertonen van oppositioneel gedrag en het overschrijden van (fatsoens)regels. Het gedrag komt in de meeste gevallen niet voort uit de wens of motivatie om een ander leed aan te doen, maar vaker vanuit de motivatie, de positie om de groep te handhaven of in te nemen.

3. De Aap (rode pet): In een groep zorgen deze leerlingen ervoor dat het grensoverschrijdend gedrag van de Vlerk in stand wordt gehouden. De steun is meestal

onbedoeld en te herleiden tot een gebrekkige impulscontrole. In conflicten hebben deze leerlingen de neiging de ander met een grap af te serveren. Er is veel clownesk gedrag. Het zijn leerlingen die van een geintje houden, ze vertonen regelmatig onverantwoordelijk gedrag. De ervaring leert dat

vooral afgehaakte en / of slimme leerlingen de neiging hebben dit gedrag te vertonen.

4. Het Konijn (gele pet): In een groep is de kans groot dat deze leerlingen zich laten overheersen door de Vlerk. Ze vertonen teruggetrokken gedrag, wat gepaard kan gaan met

somberheid. Doet zich een conflict voor, dan hebben deze leerlingen de neiging te gaan huilen en te gaan zeuren in plaats van naar een oplossing te zoeken waarin zij zichzelf en de ander recht doen. Het Konijn staat symbool voor de faalangstige, verlegen leerling dat zorgwekkend te lief is en geen

weerwoord heeft op grensoverschrijdende gedragingen van de meelopende en overheersende leerlingen.

De Trieme zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school 'de baas/het gezag' en de ouder(s) zijn dat thuis. Als er een conflict tussen leerlingen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht.

2.2 Klimaat op De Trieme

Veel ouders verlangen van de school dat 'het kwaad' (de pester) moet worden bestreden, en dat 'het goede' moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om leerlingen te beoordelen als behorend bij kwaad of goed. Ieder mens maakt wel eens fouten. Leerlingen zijn in emotioneel opzicht 'onder en boven de wet'. De weg van de mens, en die van de leerling in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Leerlingen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten. Op De Trieme hanteren we het uitgangspunt dat we rekening houden met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander, en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. De anderen zijn:

1. Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school.
2. De leerkrachten, de directie, de ouders van andere leerlingen.
3. Jouw ouders, die trots op je kunnen zijn omdat jij iemand bent die is te vertrouwen. Als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal.
4. Mensen die op eenzelfde manier doen als jij, maar ook mensen die anders doen als jij.

De Trieme neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: 'Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school'.

Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): 'Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes'. Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouder(s) van de betreffende leerling besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouder(s) met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt

2.3 Preventie

Met behulp van de Kanjerlessen doet De Trieme aan preventie. Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouder(s).
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. De rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden en dat de onwillige leerling om wat voor reden dan ook 'de eigen gang' mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

2.4 Pest coördinator

Saskia de Jong- de Groot (IB) is onze pest coördinator en vertrouwenspersoon.

2.5 Leerkrachten

Wat u mag verwachten van de leerkrachten op school.

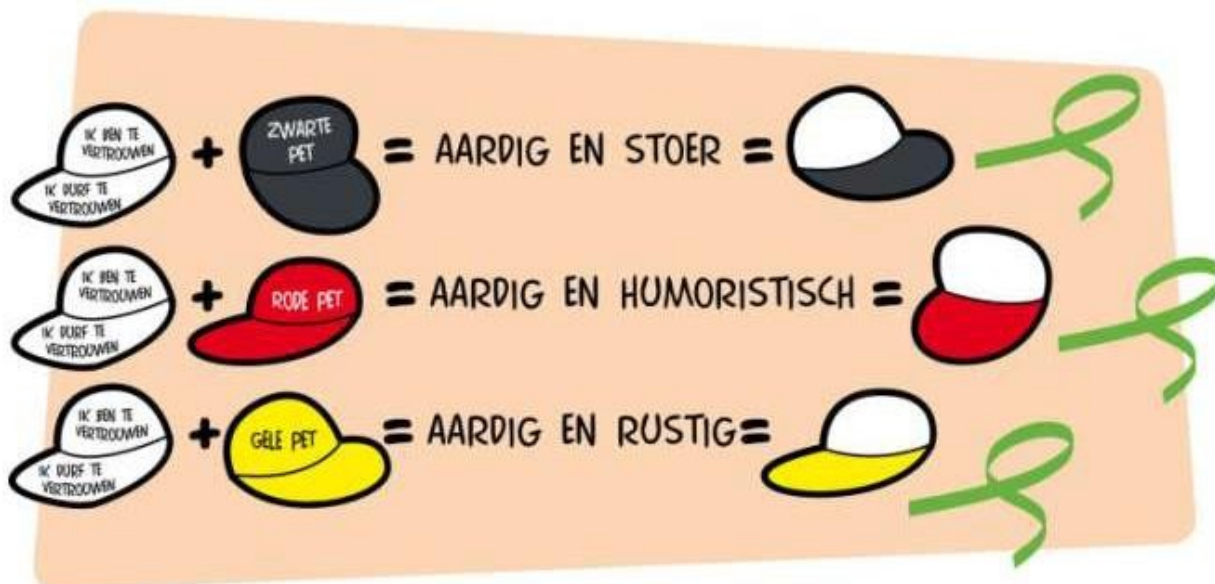
1. Voorbeeldgedrag: U mag verwachten dat de leerkrachten van De Trieme respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder. U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: 'een goed voorbeeld doet goed volgen'. U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur (directief: duidelijk, helder en grens stellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven van inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt leerlingen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect. Doet zich een probleem voor op school dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.
2. Correcte reactie van de leerkracht op excuus van leerlingen voor hun wangedrag.
3. Correct antwoord van de leerkracht op misdragingen van ouders.

10

2.6 Aanpak

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Leerlingen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Leerlingen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste leerlingen bedoelen het goed, maar het kan er behoorlijk brutaal uitkomen. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat de leerling wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten en ouders niet alles zien is het van belang dat leerlingen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Leerlingen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat leerlingen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Leerlingen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: 'Ik vind dit vervelend, wil je ermee stoppen?'. Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een maatje, buddy). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met het maatje / de buddy iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de leerkracht. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt.

Ze geven als het ware benzine aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

2.7 Kanjer volg- en adviessysteem

Vanaf het schooljaar 2017/2018 gebruiken wij het Kanjer volg- en adviessysteem (KanVAS). Het KanVAS bestaat uit een Leerling-vragenlijst, Docentvragenlijst en adviezen, sociogram, pedagogische informatie en opvoedtips. Samen hebben de onderdelen het doel in kaart te brengen hoe leerlingen zich voelen, gedragen en hoe ze willen doen, en hoe de leerkracht het gedrag van de leerling ervaart. Dit heeft tot doel problemen op school tijdig te signaleren. Vervolgens is het doel om naar aanleiding van de resultaten tot een gezamenlijke aanpak te komen met ouder(s), leerkracht en de leerling.

2.7.1 Leerling-vragenlijst

De Leerling-vragenlijst is bedoeld voor leerlingen van groep 5 t/m 8 en wordt minimaal één keer per schooljaar ingevuld. De vragenlijst beoogt te meten hoe leerlingen hun eigen sociaal functioneren in de klas ervaren. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in externaliserend gedrag, pro sociaal gedrag, internaliserende (depressieve) gevoelens en de motivatie of wil om externaliserend gedrag te laten zien. De functie van vragenlijst is: leerkrachten in staat stellen hun leerlingen beter te begrijpen, te begeleiden en te ondersteunen in hun sociaal functioneren in de klas. Naar aanleiding van de uitslag kan de leerkracht in gesprek gaan met de leerling en zijn of haar ouder(s). In overleg met de ouder(s) kan vervolgens een handelingsplan worden opgesteld. Tevens kan de leerkracht bepaalde oefeningen van de Kanjertraining extra inzetten in de klas en/of extra aandacht besteden aan het eigen leerkrachtgedrag.

2.7.2 Docentvragenlijst

De Docentvragenlijst is bedoeld om op een snelle manier een overzicht te krijgen van hoe de leerkracht het gedrag van de leerlingen uit de klas ervaart. Dit heeft als doel de opvallende leerlingen (zowel in

agressie/drukke als in teruggetrokken gedrag) te signaleren en hierover met de ouder(s) in gesprek te gaan en vervolgens gericht tot een gezamenlijke aanpak te komen. De lijst dient als bewustwordingsinstrument voor de leerkracht. Hieruit zou de leerkracht ook iets over zijn manier van lesgeven kunnen leren. Het systeem zelf geeft mogelijke oorzaken van het gedrag van de leerling, symptomen van het gedrag en een reeks adviezen waaruit de leerkracht een keuze kan maken. Uiteindelijk doel is dus leerlingen te begeleiden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. De vragenlijst kan ook door ouders/verzorgers ingevuld worden. Hierbij is het de bedoeling dat de ouder op school wordt uitgenodigd en dat de leerkracht en de ouder samen achter de computer gaan zitten om hun visie op het gedrag van het kind weer te geven. Vervolgens kunnen ze samen zoeken naar passende oplossingen.

2.7.3 Sociogram, pedagogische informatie en opvoedtips

Het sociogram, de pedagogische informatie en de opvoedtips worden naar eigen inzicht door de leerkrachten gebruikt.

2.8 Ouders

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Het oplossen van conflicten tussen leerlingen is zelden een probleem als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. U oefent zich in zelfbeheersing. Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek aan te vallen.

2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doet de school ook over uw kind.
3. Als u zich zorgen maakt over het welzijn van uw kind of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
4. Als ouder(s) kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld / naar een oplossing wordt gezocht en kwaadsprekerij.

Als u opvoedt uit angst (met mijn kind zal het niet goed komen) dan plaatst u uw kind in een zwakke positie. U haalt uw kind hiermee onderuit. Als u corrigeert vanuit gevoelens van ergernis en irritatie, dan zal uw kind zich afgewezen voelen. Laat u zich door angst leiden in uw opvoeding, of door gevoelens van irritatie, dan is de kans aanwezig dat uw kind zelfbeschadigende gedachten zal ontwikkelen en opvattingen zoals: ik ben geen goed kind, mijn moeder/vader is niet trots op mij.

In de praktijk:

Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouder(s) goed samenwerken met de leerkrachten.

Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouder(s) dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.

Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouder(s) op dezelfde lijn zitten als de school.

Kinderen die zich willen misdragen zijn niet te corrigeren als ouder(s) het een probleem van school vinden.

Tips voor ouders:

1. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
2. Ook mijn kind kan worden gepest.
3. Ik neem het probleem serieus.
4. Ik raak niet in paniek.
5. Ik straf niet fysiek en ga niet uit mijn dak als ik hoor dat mijn kind vaak doet als de zwarte pet.
6. Ik probeer er achter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
7. Ik vraag mij af:
 - Voelt mijn kind zich veilig thuis?
 - Voelt mijn kind zich veilig op school?
 - Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte?
 - Pest mijn kind omdat het denkt dat het zo hoort?
 - Pest mijn kind omdat het bij de groep wil horen?
 - Welke tv-programma's kijkt mijn kind allemaal?
 - Wat doet mijn kind allemaal op internet?
 - Weet mijn kind wel wat het doet, wat het aanricht?
8. Ik besteed extra aandacht aan mijn kind.
9. Ik corrigeer agressieve buien.
10. Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
11. Ik overleg met de school, ik ga niet zelf ingrijpen.
12. Ik bied hulp aan mijn kind.
13. Ik lees boeken over pesten en/of vraag informatie op.
14. Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vind of als de school dat aangeeft.

14

2.9 Leerlingen

Tips voor de leerlingen:

- Spreek met respect over je ouder(s): Uiteindelijk bepalen jouw ouder(s) wat wel en niet kan.
- Spreek met respect over je school: Uiteindelijk bepalen je leerkrachten wat wel en niet kan op school.
- Spreek met respect over je klasgenoten: Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk. Daar kom je het verst mee. Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.
- Spreek met respect over jezelf: Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouder(s) en/of je juf/meester.

Wil ik stoer zijn?

Dan ga ik op vechtsport.

Wil ik de baas spelen?

Ik vraag een hond.

Verveel ik me?

Dan verzin ik zelf een leuk plan.

Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden?

Dan stop ik daarmee!

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag. Ik vind het vervelend dat (schelden, achterna roepen, slaan, enz.) doet.
2. Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon). Je doet als de witte pet.
4. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje, doe iets gezelligs, maak een kletspraatje met iemand anders. Op die manier kom je meestal van pesters af.
5. Zorg ervoor dat je zelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
6. Stopt het niet? Dan wordt het alleen maar erger.

Probeer het zelf op te lossen. Als kinderen vervelend doen, ga dan niet zeuren, grappig doen of boos. Blijf rustig en laat je niet op de kast jagen. Als het moeilijk wordt, stap dan naar je maatje. Jouw maatje helpt je op een goede manier. Wie is jouw maatje?

Weten jij en je maatje geen oplossing dan stap je naar de juf of meester toe. Vraag aan je juf of meester of die wil helpen een ruzie op te lossen. Je juf of meester doet dat buiten de klas, want je klasgenoten willen rustig werken. Je meester of juf stelt dan de volgende vragen:

- Wat is er volgens jou gebeurd? Jij en je klasgenoot waarmee je ruzie hebt vertellen elk hun eigen verhaal. Je onderbreekt elkaar niet. Je meester of juf moet namelijk goed begrijpen wat er aan de hand is. Dus: niet door elkaar heen praten.
- Hoe is dat voor jou? Bijvoorbeeld: werd je daar boos om, verdrietig, voelde jij je beledigd, word je daar altijd mee gepest, enz. Hoe kan het weer goed komen? Wat zou je willen dat de ander doet?
- Wat zou je zelf kunnen doen? Je bespreekt met elkaar op welke manier het weer goed zou kunnen komen. Wat je zelf kunt doen en wat je van de ander verwacht. Juf of meester vraagt: 'Wat is volgens jou de beste oplossing?'.
- Afsluiting: juf of meester schrijft de oplossing en afspraken op. Jij en je klasgenoot geven elkaar een hand en ondertekenen de afspraken. Zo lukt het meestal op een goede manier ruzie op te lossen.

15

Nog meer tips:

1. Zoek geen moeilijkheden op.
2. Laat zwarte en rode petjes kletsen. Geef geen benzine aan dit gedrag.
3. Pieker niet in je uppie, maar ga praten met iemand die jij vertrouwt.
4. Als je overlegt met iemand die jij vertrouwt dan ga je niet roddelen, maar dan vertel je waar je bang voor bent of last van hebt.
5. Zoek een oplossing die goed is voor jou, maar ook goed voor je (vervelende) klasgenoot.
6. Zeur niet steeds hoe erg je het hebt, maar doe er wat aan.
7. Niet iedereen vindt jou aardig en dat hoort zo!
8. Doe zelf niet als een zwart, rood of geel petje.
9. Luister naar tips (kritiek) en doe er je voordeel mee.

10. Denk goed na over jezelf en over je tegenstander.
11. Zoek een maatje die jou kan helpen.
12. Vraag hulp bij je juf of meester als die nergens vanaf weet.
13. Vertrouw erop dat je juf of meester kan en wil helpen.

2.10 Grensstellend

De school heeft als uitgangspunt dat leerlingen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg, het zijn leermomenten: 'Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/of materiele schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?'

Wangedrag kan zich op verschillende manieren manifesteren:

1. Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.
2. Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.
3. Materieel: stelen, onderkladden, verstoppen van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lekprikken.

Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben: 'Ik zit er niet mee, het is niet mijn probleem. Nou en, moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer'.

In dat geval wordt terplekke contact opgenomen met de ouder(s). Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst, een zogenoemde time-out. De groep wordt beschermd tegen deze leerling.

16

Het gesprek met de ouder(s) wordt oplossingsgericht gevoerd. Als de ouder(s) van mening zijn dat hun kind zich mag misdragen wordt de leerling uit de klas gehaald. We noemen dit de eerste verwijdering. Tijdens de verwijdering wordt overwogen of deze leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas. Terugplaatsing is afhankelijk van het idee dat de ouder(s) en het verwijderde kind erop nahouden namelijk: 'Ik heb het recht mij te misdragen'. Als het kind zich niet wil misdragen dan wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waar de ouder(s) aan meewerken, en het kind kan worden teruggeplaatst.

Als dat niet mogelijk is (bijvoorbeeld wanneer de ouder(s) en de leerling van mening zijn dat het zich mag misdragen) dan wordt de leerling minimaal twee groepen hoger in een andere groep geplaatst. Leerlingen uit groep 7 en 8 komen bij de intern begeleider of directie. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de nieuwe groepsgenoten. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan normale gedragsregels. Begrijpt de leerling dat het zich moet houden aan de gedragsregels van de school, dan kan het worden teruggeplaatst naar de eigen groep.

Samengaand met deze maatregel wordt ouders geadviseerd contact op te nemen met een Kanjertrainingspraktijk of Jeugdzorg. Het afwijzen van adviezen en het niet mee willen denken van ouders aan een positieve oplossing interpreteert de school als een vorm van pedagogische

verwaarlozing. Bij herhaling van wangedrag gaat de school over tot schorsing en eventueel definitieve verwijdering (zie bijlage 1).

Argumenten:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen leerlingen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of ouder.
3. Een leerkracht kan op deze manier weer gewoon lesgeven en vervalt niet in de functie van onderzoeker, aanklager, verdediger, rechter en gevangenisbewaarder.

De leerkracht en de school beperken zich tot onderstaande:

Het gaat wel eens mis. Hoe lossen we dit op? Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima?

Dan hebben jij en je ouders een probleem. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veiligere leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.

3. Regels en afspraken

3.1 De Kanjerregels

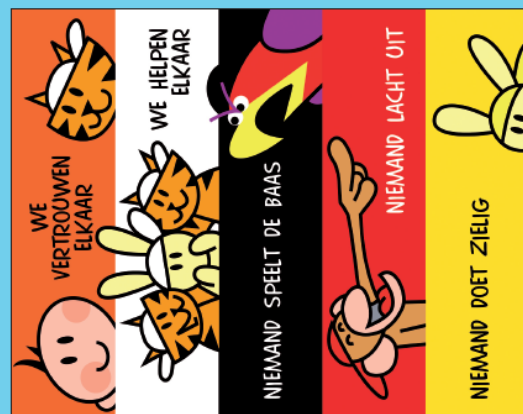
In elke groep hangt een poster met daarop de Kanjerregels. De regels worden elke Kanjerles herhaald en zijn geïntegreerd in ons dagelijkse onderwijs.

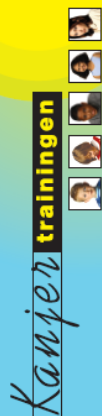
3.2 De afsprakenposters

Tevens hangt in elke groep de poster met de smileys of de poster van conflicthantering waarop zichtbaar is welk gedrag we van elkaar verwachten.

De Kanjerregels gelden voor iedereen die betrokken is bij de school!

Voor vertrouwen, veiligheid, rust en wederzijds respect

De Kanjertraining leert kinderen respectvol met zichzelf, elkaar en de school om te gaan. Van ouders en leerkrachten wordt verwacht dat zij - als zich problemen voordoen - oplossingen zoeken waar iedereen wat aan heeft en dat zij niet handelen uit irritatie en angst. Zie ook: www.kanjerttraining.nl/informatie-voor-ouders/pesten

Leerlingvolgsysteem

Aanvullend wordt gebruik gemaakt van een leerlingvolgsysteem. Ouders kunnen hierbij worden betrokken. Adviezen voor de aanpak van gedragsproblemen worden aangereikt.

De boeken/digitale lessen

In augustus 2013 worden de lessen in groep 6, 7 en 8 ondersteund met uitleg op het digibord. In mei 2013 is er een lessenreeks vrijgegeven dat als onderwerp heeft "Anders zijn." De focus ligt op Frits die verliefd wordt op jongens en niet op meisjes. Alle Kanjerlessen zijn zo geschreven dat ouders nauw betrokken kunnen worden. Zo kan de school een uitstekende invulling geven aan pedagogisch partnerschap.

www.kanjerttraining.nl
info@kanjerttraining.nl
(036) 548 94 05

Bijlage 1

Beleidsplan voor toelating schorsing verwijdering

Versie: 1.2

Auteur: Sjoerd Seffinga

Status:

Besproken in directeurenoverleg 25 juni 2013

Voorlopige vaststelling door CvB: 1 juli 2013

GMR: 10 september 2013

GMR: 7 oktober 2013

GMR: 13 november 2013 2

1. Inleiding

De scholen van stichting CBO Meilân hebben een eenduidig toelatings- schorsings- en verwijderingsbeleid.

Het beleid is gebaseerd op de Wet Primair Onderwijs

Toelating: artikel 39

Verwijdering: artikel 40 en GMR artikel 22 i.

Schorsing: Per 1 augustus 2014 krijgt schorsing een wettelijke basis in het PO en SBO.

2. De begripsbepalingen

Toelating: het door middel van inschrijving toelaten van een leerling op één van de scholen van CBO Meilân.

Schorsing: een door het bevoegd gezag genomen disciplinaire maatregel, waarbij een toegelaten leerling voor een beperkte periode niet tot de school wordt toegelaten.

Verwijdering: een door het bevoegd gezag genomen disciplinaire maatregel, waarbij een toegelaten leerling vanwege zijn gedrag definitief de toegang tot de school wordt onttrokken. 3

3. Toelating

3.1. Artikel 39 van de Wet op het Primair Onderwijs: Toelatingsleeftijd; duur onderwijs

1. Om als leerling tot een school te worden toegelaten, moet een kind de leeftijd van 4 jaar hebben bereikt.
2. Het bevoegd gezag kan voor kinderen die nog niet eerder tot een school, een school of afdeling voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs dan wel een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs zijn toegelaten, toelatingstijdstippen vaststellen op tenminste eenmaal per maand.
3. In de periode vanaf de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden tot het bereiken van de leeftijd van 4 jaar kan het bevoegd gezag kinderen gedurende ten hoogste 5 dagen toelaten. Deze kinderen zijn geen leerlingen in de zin van de wet.
4. Leerlingen bij wie naar het oordeel van de directeur van de school de grondslag voor het volgen van aaneensluitend voortgezet onderwijs in voldoende mate is gelegd, verlaten aan het einde van het schooljaar de school, mits hierover met de ouders overeenstemming bestaat. In elk geval verlaten de leerlingen de school aan het einde van het schooljaar waarin zij de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt.

1.2. Beleid toelating CBO Meilân

De vrije schoolkeuze vinden we als CBO Meilân een groot goed.

In principe zijn alle leerlingen zijn welkom op de scholen van CBO Meilân. Aan de ouders/verzorgers wordt in het intake gesprek nadrukkelijk aandacht geschonken aan de levensbeschouwelijke identiteit van de school en de wijze waarop dat vorm en inhoud krijgt in de school. Ouders/verzorgers van leerlingen die worden aangemeld moeten ermee instemmen dat de kinderen aan alle schoolactiviteiten tijdens de schooluren meedoen.

1.3. Toelating vierjarigen

- a. De gemeente De Friese Meren en de gemeente Heerenveen sturen namens de schoolbesturen in februari een brief aan de ouders van de leerlingen die in het daarop volgende jaar 4 worden. Zij worden uitgenodigd om contact op te nemen met de scholen inzake schoolkeuze.
- b. De aanmelding vindt plaats via de school.
- c. Vaak vindt van tevoren een oriënterend gesprek plaats voordat ouders een beslissing nemen om hun kind(eren) op te geven voor de school.
- d. De school heeft voorafgaand aan de besluitvorming om een aangemelde leerling in te schrijven informatie nodig (zie punt 3.5.)
- e. Na besluitvorming wordt de beslissing schriftelijk meegedeeld aan ouders.
- f. Aan de ouders wordt gevraagd een inschrijfformulier in te vullen
- g. Ouders/verzorgers moeten beide instemmen met de inschrijving en het formulier ondertekenen.

h. De kinderen mogen maximaal 5 dagen (tussen 3 jaar en 10 maanden en vier jaar) van tevoren “snuffelen”. In overleg met de ouders wordt een datum afgesproken wanneer het kind voor het eerst naar school zal gaan. In principe komen de kinderen zodra ze vier jaar zijn.

*I.v.m. regulering van leerlingenstromen is voor Joure en Heerenveen een toelatingsbeleid opgesteld. (bijlage A)
Bij de samenstelling van de groepen aan het begin van het cursusjaar wordt rekening gehouden met de instroom. Ondanks een goede planning kan het voorkomen, dat toelating van meer kinderen niet verantwoord is. De schooldirecteur bespreekt met de MR de mogelijkheden om tijdelijk de toelating te stoppen van 4-jarigen. Dat is alleen aan de orde wanneer het gaat om toelating in de twee maanden voor de zomervakantie. De schooldirecteur treedt vervolgens in overleg met de betrokken ouders om te bewerkstelligen dat de ouders akkoord gaan met een opschorting van de toelating tot na de zomervakantie. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat ouders op basis van redelijke argumenten binnen 4*

hun eigen mogelijkheden beslissen om het advies van de school te volgen. Er wordt geen leerlingenstop ingevoerd.

3.4. Toelating reeds leerplichtige leerlingen

- a. Na de eerste aanmelding vindt een intake gesprek plaats met de ouders
- b. De ouders moeten het onderwijskundig rapport (artikel 42 WPO) van de school waar de kinderen stonden ingeschreven aan de school overhandigen. Zolang het onderwijskundig rapport niet ter beschikking is gesteld aan de school, wordt de aanmeldingsprocedure opgeschort tot de gevraagde informatie is overhandigd.
- c. Als de ouders het kind willen aanmelden, moet er wettelijk gezien al een uitschrijfformulier bij de ontvangende school liggen.
- d. De directeur is verplicht om binnen 7 dagen de inschrijving te melden aan de vorige school van de leerling.

NB:

Voor toelating van reeds leerplichtige leerlingen op de scholen in Joure/Heerenveen wordt, indien er zich knelpunten voordoen in de groeps grootte en huisvesting, wordt eerst overleg gevoerd tussen de directeuren van de scholen om met de ouders te zoeken naar goede oplossingen (zie bijlage A toelating leerlingen scholen Joure en Heerenveen).

3.5. Toetsing voorafgaande aan de inschrijving

Om een oordeel te kunnen geven of een aangemelde leerling kan worden ingeschreven moet de school van de ouders relevante informatie ontvangen betreffende hun kind(eren).

☒ Informatie van ouders aan de school

In het kader van Passend Onderwijs geldt dat de ouders verplicht worden om bij aanmelding van een leerling om een lijst in te vullen met vragen die de eventuele ondersteuningsbehoefte van de leerling in beeld kunnen brengen. Op basis van deze vragenlijst kan een school besluiten meer gegevens met betrekking tot de ondersteuningsbehoefte van een leerling bij de ouders op te vragen, zoals uitgebrachte onderzoeksrapporten. De ouders zijn verplicht de opgevraagde informatie te verstrekken. Voldoen zij niet of in onvoldoende mate aan dit verzoek binnen een gestelde (wettelijke) termijn dan lopen de ouders het gevaar dat hun verzoek tot toelating tot de school buiten behandeling wordt gesteld.

☒ Toetsing informatie door de school en besluitvorming over toelating

De school neemt op basis van de informatie een besluit over toelating. De school toetst vervolgens de vastgestelde ondersteuningsbehoefte aan het schoolondersteuningsprofiel.

Kan de school zelf niet in de ondersteuning voorzien dan is de school verplicht in overleg met de ouders naar een school te zoeken die wel in de ondersteuningsbehoefte kan voorzien. Dit kan ook een school voor SBO zijn. Lukt het daar niet dan kan het een school voor SO zijn. Het vinden van een andere school is een *resultaatverplichting*.

☒ Beslissingstermijn

Wanneer een school niet binnen uiterlijk 10 weken na aanmelding een beslissing heeft genomen over het verzoek tot toelating, dan wordt de leerling geacht te zijn ingeschreven op de school. Mocht de school na deze “fictieve inschrijving” alsnog besluiten de betrokken leerling te weigeren, dan vindt uitschrijving plaats één dag na het weigeringsbesluit plaats. Wordt alsnog besloten tot aanname van de leerling dan is de inschrijving van de leerling definitief.

☒ Bezwaar tegen besluiten

Weigering van toelating van een leerling kan aanleiding zijn een klacht in te dienen tegen het bevoegd gezag om bij de klachtencommissie waarbij de school is aangesloten. Men kan ook een klacht indienen bij de Commissie voor Rechten van de Mens. De genoemde mogelijkheden vormen geen formele rechtsgang. De oordelen van beide instanties zijn niet bindend, maar deze 5

oordelen wegen wel zwaar mee bij de heroverweging van een eerder ingenomen standpunt. Ook staat een beroep op de bestuursrechter open.

In het kader van Passend Onderwijs wordt de Tijdelijke Geschillencommissie Toelating en Verwijdering ingevoerd. Per 1 augustus 2014 kunnen door ouders geschillen worden voorgelegd aan de deze commissie (bijlage c). 6

4. Schorsing

4.1. Inleiding

In situaties waarbij sprake is van zodanig ernstig wangedrag van een kind, dat de rust en veiligheid op school niet meer gewaarborgd kan worden, of waarbij de relatie tussen de school en de leerling/ouders onherstelbaar is verstoord, kan het noodzakelijk zijn om disciplinaire maatregelen te treffen. Schorsing is per definitie een maatregel van beperkte duur.

4.2. Wettelijke basis

Per 1 augustus 2014 krijgt schorsing van een leerling een wettelijke basis in het PO en SBO.

Tot die tijd is onderstaande regeling een bestuurlijke regeling. We onderscheiden:

☐ "Time out": een orde maatregel buiten de klas, maar binnen de school.

☐ Schorsing als orde maatregel buiten de school.

Beide maatregelen worden ingezet bij ontoelaatbaar of gevaarlijk gedrag van een leerling. Bij wijze van uitzondering kan een leerling ook geschorst worden vanwege ontoelaatbaar gedrag van de ouders.

4.3. Wanneer wordt tot schorsing overgegaan?

Schorsing is aan de orde wanneer de schooldirectie bij ernstig wangedrag van een leerling direct op moet treden. Schorsing kan tijdens een schooldag alleen met onmiddellijke ingang, mits de ouders bereid en in staat zijn voor opvang te zorgen. Het besluit tot schorsing wordt genomen door de schooldirecteur na instemming van een lid van het College van Bestuur.

4.4. Procedure bij schorsing

- Een leerling kan voor een beperkte periode geschorst worden.
- Een schorsing vindt plaats nadat de leerling, ouders en groepsleerkracht(en) op de hoogte zijn gebracht. Een schorsing kan voorafgegaan worden door één of meerdere "time out" perioden.
- Een (school)directeur maakt aan een lid van het College van Bestuur gemotiveerd kenbaar, dat er gegronde redenen zijn een leerling te schorsen. De onderbouwing moet o.a. blijken uit het leerlingen dossier van de leerling (zie bijlage b).
- Alvorens een besluit te nemen vindt overleg plaats tussen de schooldirecteur en het lid van het College van Bestuur en –zo nodig- met de betreffende groepsleerkracht van de betreffende school.
- Het voorgenomen besluit tot schorsing wordt door de schooldirecteur genomen na verkregen instemming van het lid van het College van Bestuur en wordt schriftelijk gemotiveerd aan de ouders kenbaar gemaakt.
- Zo mogelijk licht de schooldirecteur de ouders vooraf reeds mondeling in over het voorgenomen schorsingsbesluit.
- Alvorens het definitieve besluit wordt genomen moeten de ouders worden gehoord. Daarna wordt het definitieve **besluit** tot schorsing onverwijld schriftelijk gemotiveerd aan de ouders meegedeeld.
- Het schorsingsbesluit bevat een exacte omschrijving van de redenen, de aanvang en de tijdsduur van de schorsing, alsmede van de eventuele andere in verband met de schorsing genomen maatregelen.
- Het schorsingsbesluit bevat verder de mededeling, dat de ouders het recht hebben bezwaar te maken tegen het schorsingsbesluit. Het bezwaarschrift moet binnen vier weken schriftelijk worden ingediend bij het College van Bestuur bestuur van de stichting.
- Het College van Bestuur neemt zo spoedig mogelijk een beslissing op het bezwaar, maar uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.

7

- Een schorsing duurt in beginsel niet langer dan 24 uur, in zeer uitzonderlijke gevallen vijf schooldagen. Een schorsing die plaats vindt gedurende een besluitvormingsprocedure rond verwijdering kan maximaal acht weken duren.
- Tijdens de schorsing vindt er een gesprek plaats tussen de school, ouders en leerling hoe e.e.a. in de toekomst voorkomen kan worden. De afspraken hierover worden ter informatie gezonden aan het College van Bestuur van CBO Meilân.
- De school neemt zo nodig maatregelen om te voorkomen dat de leerling tijdens de schorsing achterstand oploopt.
- De directeur stelt de leerplichtambtenaar en de inspectie op de hoogte van het besluit tot schorsing onder vermelding van de reden.

8

5. Verwijdering

5.1. Inleiding

Verwijdering is een ordemaatregel, die het College van Bestuur slechts in het uiterste geval en uiterst zorgvuldig moet nemen.

5.2. Wanneer mag tot verwijdering worden overgegaan?

Een besluit tot verwijdering kan alleen worden genomen als er sprake is van zodanig voorkomend wangedrag dat de rust en de veiligheid op school niet meer gewaarborgd kan worden. Van ernstig wangedrag is sprake als het gaat om herhaaldelijk

voorkomend gedrag dat ingrijpend negatieve en onomkeerbare effecten heeft in de schoolsituatie. Ook als het College van Bestuur concludeert dat de relatie tussen de school en de leerling onherstelbaar is verstoord, kan een dergelijk besluit worden genomen.

Ook het wangedrag van ouders en/of een onherstelbaar verstoorde relatie tussen school en ouders kan aanleiding zijn om tot verwijdering van de leerling over te gaan. Extra zorgvuldigheid is hierbij geboden omdat de leerling de dupe is van het gedrag van de ouders.

Tijdens een verwijderingsprocedure is het mogelijk de leerling te schorsen. Zie procedure schorsing.

Als gronden voor verwijdering gelden algemeen:

- ☑ Handelingsverlegenheid met betrekking tot de zorgbehoefte van de leerling
- ☑ Gedrag van de leerling al dan niet samenhangend met de zorgbehoefte
- ☑ Verstorend en/of structureel niet coöperatief gedrag van de ouders/verzorgers

5.3. Procedure bij verwijdering

- a. Een (school)directeur maakt aan een lid van het College van Bestuur van CBO Meilân gemotiveerd kenbaar, dat er gegronde redenen zijn een leerling te verwijderen. De onderbouwing moet o.a. blijken uit het leerlingen dossier van de leerling (zie bijlage b)
- b. Alvorens een besluit te nemen pleegt de schooldirecteur overleg met de ouders en de betreffende groepsleerkracht(en) en eventueel I.B.-er van de betreffende school.
- c. Het voorgenomen besluit tot verwijdering wordt door de schooldirecteur na instemming van een lid van het College van Bestuur, onverwijld schriftelijk gemotiveerd aan de ouders meegedeeld.
- d. Zo mogelijk licht de schooldirecteur de ouders vooraf reeds mondeling in over het verwijderingsbesluit.
- e. De ouders worden gehoord. Tijdens het gesprek met de ouders wordt de reactie van de ouders op het voornemen gevraagd. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Het verslag wordt voor gezien ondertekend door de ouders. De directeur van de school ondertekent het verslag.
- f. Vervolgens wordt een definitief besluit genomen door de schooldirecteur na overleg met een lid van het College van Bestuur.
- g. Het verwijderingsbesluit moet worden genomen met instemming van een lid van het College van Bestuur. Het besluit bevat een exacte omschrijving van de reden van verwijdering. In het besluit staat tevens dat de ouders binnen een termijn van zes weken bezwaar kunnen aantekenen bij het College van Bestuur. Het besluit van verwijdering wordt door de schooldirecteur ook toegezonden aan de inspecteur, de leerplichtambtenaar en de vertrouwenspersoon.
- h. Het College van Bestuur heeft de inspanningsplicht gedurende acht weken, gerekend vanaf het tijdstip waarop het besluit tot verwijdering aan de ouders is meegedeeld, te zoeken naar een andere school, waar de leerling geplaatst kan worden. De correspondentie met andere scholen hierover wordt schriftelijk vastgelegd (bewijslast). De directeur van de school is tezamen met de een lid van het College van Bestuur van CBO Meilân belast met deze taak.
- i. Is er na acht weken, gerekend vanaf het tijdstip waarop het besluit tot verwijdering aan de ouders is meegedeeld, nog geen school gevonden waar de leerling geplaatst kan worden, dan kan de leerling door de schooldirecteur met instemming van het College van Bestuur definitief verwijderd worden zonder dat vervolgonderwijs is veilig gesteld.
- j. Indien de ouders bezwaar maken hoort het College van Bestuur de ouders.
- k. Het College van Bestuur neemt binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift een besluit.

6. Evaluatie

Evaluatie van bovengenoemde procedures vindt plaats in mei 2016. Indien het niet wordt ingetrokken of gewijzigd, wordt de werking na afloop van de periode met dezelfde periode van drie jaar verlengd.

Het bestuur kan tussentijds, na advies te hebben gevraagd aan de GMR, een besluit nemen tot wijziging of intrekking. 10

Bijlage A: Toelatingsbeleid scholen Joure en Heerenveen

In principe worden alle kinderen van ouders toegelaten op de scholen voor Protestants Christelijk Onderwijs in Joure en Heerenveen.

Procedure:

- ☑ Ouders melden hun kind(eren) aan bij de school;
- ☑ De directeurs van de scholen hebben jaarlijks een aantal malen overleg over de leerling bezetting in de verschillende groepen op hun school. In dat overleg wordt gekeken naar de druk die op sommige groepen ontstaan vanwege aantal en complexiteit. De directeurs weten van elkaar op welke school ruimte is voor instroom van leerlingen.
- ☑ In principe wordt de leerling geplaatst op de school van aanmelding.
- ☑ Indien de druk op de groep(en) waar de kinderen voor worden aangemeld gaat de directeur van de school in gesprek met de ouders/verzorgers om te zoeken naar een passende oplossing en stelt voor contact op te nemen met één van de andere scholen van CBO Meilân.
- ☑ Broertjes en zusjes worden op één school toegelaten.

Indien zich een situatie voordoet waarbij noodzaak tot formeren van een extra groep noodzakelijk is wordt dit bewerkstelligd op de scho(len) waar gebouwelijke mogelijkheden zijn en die de toestroom van andere scholen ook kan opvangen.

Bijlage B: inhoud leerlingendossier.

Een leerling dossier bestaat uit:

1. observatie/signaleringsverslagen (sociaal gedrag)
2. onderwijskundige rapporten
3. verslaggeving van acties die door leerkracht / intern begeleider en schooldirecteur zijn genomen en evaluatie verslagen
4. verslaggeving van gemaakte afspraken met leerling en ouders en evaluatie verslagen
5. verslagen van gesprekken met de ouders over het gedrag van hun kind
6. correspondentie met ouders evaluatieverslagen hiervan
7. vastleggen van oplossingen die uitgetoetst zijn en de resultaten

Ad 2. De school heeft, mits de ouders daarmee akkoord gaan, deskundigen ingeschakeld (b.v. schoolbegeleidingsdienst, ambulante begeleiders) om het gedrag nader te observeren en te analyseren;

Ad 4&5 Willen de ouders geen gesprek met de school, dan blijkt uit schriftelijke stukken, dat de ouders verschillende malen zijn uitgenodigd voor een gesprek.

Bijlage c: Tijdelijke geschillencommissie.

Indien het geschil wordt voorgelegd aan de Tijdelijke geschillencommissie terwijl ondertussen een schriftelijk bezwaar is ingediend, dan wordt de reactie van het bevoegd gezag op dat bezwaar opgeschort vanaf de dag van aanhangig maken tot en met de dag van het oordeel van de Tijdelijke Geschillencommissie.

Met de invoering van de Tijdelijke Geschillencommissie wil de wetgever bereiken dat er voldoende rechtsbescherming wordt geboden door een tijdelijke, landelijke deskundige en laagdrempelige geschillencommissie die in staat is snel een uitspraak te doen.

Tegen het oordeel van deze geschillencommissie is geen rechtelijke beroepsgang geregeld. Het naast zich neerleggen door het bevoegd gezag van het oordeel van de commissie is alleen bij grote uitzondering wanneer er ernstig betwijfeld wordt aan de motivering door de commissie in het specifieke geval. Het is dan aan de ouders om zich al dan niet te wenden tot de civiele rechter als ze het niet eens zijn met het afwijkende besluit van het bevoegd gezag.

De commissie is tijdelijk, omdat een adequaat stelsel van rechtsbescherming bestaat, maar in de beginfase van Passend Onderwijs kan de commissie richting geven aan de toepassing van nieuwe wettelijke bepalingen.

Het blijft ook in de toekomst mogelijk dat ouders een geschil voorleggen aan het oordeel van een Klachtencommissie of de Commissie Rechten van de Mens. 11

